



Info silos

Godina III, Broj 6,7 / mart 2005

KAKANJ CEMENT
HEIDELBERGCEMENT Group

Cijenjene kolege, poštovani radnici TCK



Iza nas je jedna veoma uspješna i po mnogo čemu rekordna godina.

Ostvareni prošlogodišnji uspjesi rezultat su predanog rada i velikog angažmana svih zaposlenika Tvornice cementa Kakanj gdje smo svi pružili i ugradili svoj maksimalni doprinos u ostvarivanju zajedničkog cilja radeći u duhu zajedništva.

Naš zadatak je nadmašiti rezultate iz prethodne godine i biti još bolji i uspješniji iz godine u godinu. Zajednički cilj nam je i dalje poboljšanje poslovanja i finasijskih rezultata u svim segmentima uz smanjenje troškova i povećanje efikasnosti proizvodnje.

TCK će i dalje razvijati, danas već na tržištu prepoznatljiv, brand koji je postao simbol kavaliteta. Želja nam je unaprijediti vać postojeću poslovnu saradnju sa našim kupcima i partnerima, ali i uspostaviti nove kontakte sa budućim, stavljajući akcenat na dobre poslovne odnose pružajući im svjetsku kvalitetu proizvoda i usluga.

Koristim ovu priliku da se najsrdačnije zahvalim i čestitam svim uposlenicima na dosadašnjem uspjehu u poslovanju, uz želju da se i budućnosti ponosimo ostvarenim rezultatima novim rekordnim dostignućima koji se od nas u Tvornici cementa Kakanj kao dio HeidelbergCement Grupe i očekuju.

Primjena i izgradnja novih tehnologija, kao i održivi razvoj, određuje naš budući uspjeh. Spremni smo na stalna ulaganja kako bi smo bili što bliži najsavremenijim svjetskim trendovima.

Jedan od osnovnih principa naše grupacije je da naš uspjeh gradimo na znanju naših ljudi, kao i da naš uspjeh gradimo na uspjehu naših kupaca. Nadam se da ćemo krajem ove godine slaviti i prodaju jubilarnih, prvih 10 milijuna tona cementa od osnutka cementare. Taj podatak jasno dokazuje postojanost kvaliteta, kontinuitet, tradiciju i povjerenje koje uživa TC Kakanj, a ujedno nam daje novu energiju, entuzijazam i poticaj za buduće izazove.

Uz želju za puno uspjeha u daljnjem životu i radu, lijep i srdačan pozdrav,

Vaš Branimir Muidža

County Manager BiH
HeidelbergCement Group

For better building

Novi Predsjedavajući Upravnog odbora HeidelbergCementa

Hans Bauer otišao u penziju
31. januara 2005.

Novi predsjedavajući Bernd Scheifele.

Hans Bauer, dosadašnji Predsjedavajući Upravnog odbora HeidelbergCementa otišao je u penziju 31. januara 2005. godine. Zajednički dogovoren prijerani prestanak ugovora, koje je prethodno bio planiran za kraj 2007. godine, uslijedio je na njegov zahtjev.

Po završetku studija poslovne administracije, Hans Bauer je započeo svoju profesionalnu karijeru u HeidelbergCementu u tvornici Mainz-Weisenau 1970. godine. Nako što je držao različite menadžerske pozicije u domenu cementa i betona, postao je član Upravnog odbora 1997. godine, te bio na njegovom čelu od 2001. godine. HeidelbergCement mu se iskreno zahvaljuje na dosadašnjem doprinosu i radu. Hans Bauer je preuzeo odgovornost za Grupu u teškim ekonomskim uslovima i uspješno doveo do preokreta u prometu i rezultatima.

Hans Bauer zahvaljuje svim radnicima na njihovoj dugoročnoj i vjernoj saradnji u Grupaciji. Posebno se zahvaljuje svojim kolegama iz Upravnog Odbora, a HeidelbergCementu je poželio da se i dalje uspješno razvija.

Nasljednika Hansa Bauera izabrao je Nadzorni odbor HeidelbergCementa na vanrednoj sjednici održanoj 22. januara 2005. godine. Na poziciju Predsjedavajućeg Upravnog odbora imenovan je dr. Bernd Scheifele, koji je do sada bio na poziciji Predsjedavajućeg Nadzornog odbora kompanije. Novu dužnost Scheifele obavlja od 1. februara 2005. godine

Nadzorni odbor izabrao je Fritza-Jürgena Heckmanna za Scheifeleovog nasljednika na poziciji Predsjedavajućeg Nadzornog odbora.

Osnovano Vijeće uposlenika

U skladu sa Zakonom o Vijeću zaposlenika član 15 i član 17, u Tvornici cementa Kakanj 27. decembra 2004. godine osnovano je Vijeće zaposlenika te tajnim glasanjem izabrani članovi Vijeća za period 2005-2008. godina. Izabrani članovi Vijeća uposlenika su: Ivan Vrdoljak, Munir Karahodžić, Ahmed Bašić, Fadil Čeliković, Kemal Ibrahimspahić, Osman Jašarspahić, Esad Bečić, Samir Karić i Nusret Obralija.

Na konstituirajućoj sjednici koja je održana 9. januara 2005. godine izabrani su predsjednik i zamjenik predsjednika Vijeća zaposlenika. Na mjesto predsjednika izabran je Munir Karahodžić, a na mjesto zamjenika predsjednika Nusret Obralija.

Tvornica cementa Kakanj je među prvim kompanija u Bosni i Hercegovini gdje je osnovano Vijeće zaposlenika.

Intervju sa Dr. Berndom Scheifeleom

Upravni odbor je najavio planirani razvoj korporativne i upravne strukture HeidelbergCementa u Heidelbergu u utorak i srijedu ove sedmice. Dr. Scheifele pojašnjava detalje ovih odluka u intrevjuu datom UNITE-u (prim.prev. intranet grupacije).

UNITE:

Nakon samo dva mjeseca na poziciji predsjedavajućeg Upravnog odbora kompanije HeidelbergCement AG, planirate promijeniti strukturu grupacije. Možete li nam to detaljno objasniti?

SCHEIFELE:

Kada sam stupio na poziciju predsjedavajućeg Upravnog odbora početkom februara, jasno smo komunicirali da ću u inicijalnoj fazi održavati sastanke i rasprave sa što više menadžera i zaposlenika, kako bih detaljno upoznao kompaniju. Nakon toga ću razgovarati sa svojim kolegama u Upravnom odboru o prednostima i slabostima postojeće organizacijske strukture, a onda ćemo odlučiti šta da poduzmemo. Sada provodimo ono što smo najavili.

Sa našeg gledišta, organizacija Upravnog odbora trenutno nije optimalna. Osim toga, u Evropi imamo značajna preklapanja kada su upitanju centralne i administrativne funkcije. Iz tog razloga smo u Upravnom odboru dodijelili odgovor-



nost za Evropu gđinu Kernu.

Želimo sjedište u Malmö preseliti u Heidelberg do polovine sljedeće godine. Sjedište u Singapuru, sa gledišta uprave, nije neophodno. Gđin Gauthier će u budućnosti upravljati našim operativnim jedinicama u Aziji direktno i fokusirat će se na dalji poslovni razvoj na tržištima u razvoju.

Konačno, sve je ovo radi posizanja efikasnosti i odnosi se na

naše dužnosti vezano za informacije o tržištu kapitala, koje su prijeko potrebne za centralizaciju najbitnijih funkcija u Strateškom razvoju grupacije, Internoj reviziji grupacije, i Korporacijskim finansijama/Treasuryju u Heidelbergu.

UNITE:

Zašto smatrate da su promjene u centralnim funkcijama tako neophodne? Zašto se sa procesom restrukturiranja počelo tako brzo?

SCHEIFELE:

Postojeća organizacija u Evropi ima historijske razloge. Povezana je sa velikim akvizicijama CBR-a i Scancema. Integracija se provela samo djelimično. Postoji jasna potreba za promjenom, također uzimajući u obzir da postojeća organizacijska struktura ne odgovara tržišnom okruženju u Evropi.

Osim toga, kratak proces donošenja odluka i manja organizacija su preduslovi za budući ekonomski uspjeh i dalji rast.

Brzina je za mene glavni princip uspjeha. Prednosti i mogućnosti različitih tržišta možemo iskoris-

titi samo ako je kompanija u stanju da brzo donese prave odluke i da ih brzo implementira. To zahtijeva transparentnu i čvrstu organizaciju.

UNITE:

Koje ciljeve smatrate da ćete postići planiranim promjenama?

SCHEIFELE:

Prije svega pretpostavljamo da će HeidelbergCement postati značajno brži i agilniji. To je preduslov za dalji razvoj. Zajednička nabavka za Evropu u području odgovornosti člana Upravnog odbora za Evropu otvoriće značajne mogućnosti, posebno kada se radi o gorivima i električnoj energiji. Povećana koncentracija centralnih funkcija dovest će do značajne uštede; Ja sam uvjeren u to.

UNITE:

Kako se planirano restrukturiranje uklapa sa principom decentralizovane organizacije HeidelbergCementa?

SCHEIFELE:

Riječ "decentralizovano" je veoma nejasna. Da li decentralizovano znači da sve tvornice imaju centralne funkcije sa posljedicom da se to također primjenjuje i na državu i SBU (regiju)-nivo i na sjedište u Heidelbergu? Ili decentralizovano znači da naše operativne jedinice u različitim državama vode odgovorni poduzetnici koji su – u jasno određenim granicama – brzo i nebirokratski podržani od strane visoko kvalifikovanog i efikasnog osoblja?

Potpuno se slažem sa ovom drugom definicijom decentralizova-

nog. Ne slažem se sa prvom. Prva definicija dovodi do kompleksnosti, birokratije, nedostatka transparentnosti, nejasne strukture i nejasnih odgovornosti. Osim toga, nema sinergije.

UNITE:

Kako se planirane promjene uklapaju u korporativnu kulturu HeidelbergCementa?

SCHEIFELE:

Svuda sam pričao o razvoju korporacijske i upravne strukture. Nije upitanju temeljna promjena korporacijske kulture, nego njen razvoj. Sljedeće stavke će biti važne: orijentacija prema kupcu, efikasnost troškova, brzina, implementacija i jasna performansa i orijentacija prema rezultatima.

Ukratko, mi, HeidelbergCement, želimo u budućnosti postati još jači, brži i poduzetniji.

UNITE:

Najavili ste da ćete u proces promjena uvesti eksterne konsultante iz kompanije Boston Consulting. Zar to ne možemo sami uraditi?

SCHEIFELE:

Upravni odbor je ozbiljno raspravljao o tome. Došli smo do jasnog ubjeđenja da ne možemo provesti ovakav jedan projekat sa svojim resursima u nekom prihvatljivom vremenskom okviru. Naši menadžeri su previše zauzeti svakodnevnim poslovima. Osim toga, još jedan aspekt je uticao na ovu odluku: iskusni konsultanti nude objektivnu, neutralnu i profesio-

alnu ekspertizu. Profesionalni pristup koji se fokusira na objektivnost preduslov je za dalje prihvatanje i implementaciju rezultata.

Konačno, eksterni konsultanti nude mogućnost da nas usporede sa drugim kompanijama iz sličnih industrija kao i iz naše industrije.

UNITE:

Od početka ističete efikasnost troškova. Eksterni konsultanti nisu jeftini. Kako se to uklapa?

SCHEIFELE:

Možete biti sigurni da smo sa konsultatima pregovarali na ekstremno «švapski» način. Limitirali smo vrijeme projekta. Trajat će samo oko 3½ mjeseca. Uz pomoć čvrstih pregovora smanjili smo konsultantske naknade na prihvatljiv nivo – to podrazumjeva nizak jednocifreni milionski iznos u eurima. U isto vrijeme jasno je da dobar i profesionalni savjet nije besplatan.

UNITE:

Šta očekujete od konsultanata i šta je zapravo njihov zadatak?

SCHEIFELE:

Kod odabira konsultantske kompanije fokusirali smo se na iskusne konsultante. Malo važnosti polažem na dobro obučene i previše samouvjerene novajlije. Profesionalno konsultovanje ima dosta zajedničkog sa životnim iskustvom i profesionalnim iskustvom. Od konsultanata očekujemo standarde najbolje prakse vezano za budućnost, organizaciju i ključne procese. Osim toga, željeli bismo definisati, zajedno sa konsultantima, buduće mjere

Intervju

za svjetski primjenjivu performansu za poslovne segmente cementa, betona i agregata. Konačno, konsultanti također mogu pomoći sa upravljanjem promjenama. Mi u HeidelbergCementu s tim imamo relativno malo iskustva.

UNITE:

Možete li nam reći nešto o terminu planu konsultantskog projekta?

SCHEIFELE:

Termin plan je potpuno definisan. Konsultanti počinju 01. aprila 2005. godine. U aprilu će se uz usku saradnju sa Upravnim odborom definisati okvir i osnove buduće korporacijske organizacije. Prvi privremeni rezultati biće dostupni početkom maja. U maju i junu osnovat će se radne gurpe za odabrane centralne funkcije. Zadatak radnih grupa biće da definiraju buduću organizaciju i ključne procese određenih centralnih funkcija, sve uz pomoć iskusnog konsultanta. Konačni izvještaj očekujemo polovinom jula. Implementacija rezultata teba da se odvija nakon ljetne pauze, u septembru. Čitav projekt operativno će voditi Dr. Näger. Dr. Näger će me stalno informisati o trenutnom statusu. Čitav Upravni odbor će primati mjesečne privremene izvještaje.

UNITE:

Promjene u mnogim slučajevima uzrokuju nesigurnost i strah. Šta možete poručiti zaposlenima po tom pitanju?

SCHEIFELE:

Prirodno je da ljudi promjene

u principu doživljavaju kao nešto negativno. Međutim, u današnje vrijeme, ekonomija nam ne daje izbor. Tržišta se mijenjaju pa se samim tim i kompanija i ljudi koji rade u njoj moraju mijenjati. Ne možemo priuštiti politiku sjedenja i čekanja. To bi ugrozilo nezavisnost kompanije. Osim toga, mora biti jasno da u trenutnom ekonomskom okruženju ne može i neće biti garancije za status quo. Sve što mi u Upravnom odboru radimo, radimo da bismo zaposlenima proces promjena olakšali što je više moguće. Svoj menadžment i zaposlene ćemo iscrpno obavijestiti o konsultantskom projektu i različitim fazama. Odgovorni menadžeri biće aktivni dio procesa promjena.

UNITE:

Da li se zaposleni trebaju pripremiti na smanjenje osoblja?

SCHEIFELE:

Nije moguće generalizovati. Na nekim lokacijama ćemo definitivno postati tanji. U isto vrijeme, na nekim lokacijama ćemo se ojačati. Jasno je da želimo postati tanji i efikasniji. Ne može se isključiti opcija smanjenja osoblja. Očigledno je da ćemo tražiti rješenja koja uključuju socijalni aspekt. Još jednom želim istaći da su ove mjere neophodne, pa čak i neizbježne, kako bi se unaprijedila konkurentna snaga naše kompanije i shodno tome njen dugoročni uspjeh i nezavisnost.

UNITE:

Kako će HeidelbergCement izgledati u budućnosti?

SCHEIFELE:

Kada govorimo o budućnosti, ja sam optimista. Postaćemo tanji, efikasniji i brži. Težimo da postignemo smanjenje troškova. Kada to postignemo, također ćemo značajno povećati svoju profitabilnost. To je preduslov za dalje ciljne akvizicije na tržištima u razvoju. Ukratko, poboljšaćemo svoj zamah i snagu implementacije, posebno po pitanju razvoja.

UNITE:

Posljednje pitanje. Dr. Näger i Vi imate lične asistente. Ovo je novina u HeidelbergCementu. Koja je uloga Vašeg asistenta?

SCHEIFELE:

U prošlosti sam imao dobro iskustvo sa asistentima. Energični, motivisani i visoko kvalifikovani ljudi mogu uraditi dosta pripremnih radova za sastanke Upravnog odbora i Nadzornog odbora, i mogu pomoći u svakodnevnim poslovima pripremanja sastanaka i putovanja. U isto vrijeme, oni donose nove ideje. To vodi ka poboljšanju kvalitete i ubravanja odlučivanja u kompaniji. Jasno je da će moj asistent, Dr. Kalweit, proći kroz intenzivan uvodni program na početku svog rada. Moraće da nauči detalje našeg poslovanja u tvornicama. On će također u buduće obavljati redovne «menadžment u praksi-posjete» tvornicama. Nama ne trebaju nepraktični teoretičari.

Heidelberg, 23. mart 2005.

Zaštita okoliša i kvalitet zagarantovani i 2005. godine

Proveden prvi ISO kontrolni audit u Tvornici cementa Kakanj

Dana 27. januara 2005. godine u Tvornici cementa Kakanj održan je prvi kontrolni audit međunarodnih ISO sistema 9001 za kvalitet i 14001 za okoliš. Prema ocjeni certifikacijskog organa, predstavnika kompanije TÜV, audit je bio više nego uspješan.

“Uspješno proveden prvi kontrolni audit je priznanje svim zaposlenim u Tvornici cementa Kakanj, te dokaz da smo na pravom putu po pitanju izgradnje, razvoja i daljeg unapređenja sistema kvalitete i zaštite okoliša,” rekao je Hilmo Bjelopoljak, direktor Tvornice cementa Kakanj. Tvornica cementa Kakanj je u decembru 2003. godine uspostavila i certificirala sistem upravljanja kvalitetom i okolišem po zahtjevima norme ISO 9001 i ISO 14001, kao dio cjelokupnog sistema upravljanja kvalitetom. “U tom smislu Tvornica cementa Kakanj ide dalje sa već definisanim smjernicama za narednu godinu, jer jednom izgrađeni ISO sistemi, moraju se stalno nadograđivati i unapređivati, te najmanje jednom godišnje interno i eksterno kon-



trolisati.” rekao je Almir Bajtarević, Menadžer za kvalitet.

ISO procedure su uspostavljene za sve operacije koje direktno utiču na okolinu, uključujući i prevenciju rizika. “Proces implementacije standarda omogućio je zaposlenima da postanu svjesni svoje uloge u smanjenju uticaja na okolinu,” kazala je Senada Avdispahić, referent za zaštitu okoline. “Da bi to postigli, organizovali smo niz obuka kako bi omogućili da ljudi unutar i oko kompanije budu upoznati sa sistemom.”

Smanjenje negativnog društvenog uticaja proizvodnih aktivnosti najbitnije je za Tvornicu cementa Kakanj.

“Kao stanovnici Kakanja, gdje je najveća koncentracija industrije u Bosni i Hercegovini, na cementaru gledamo kao sastavni dio našeg svakodnevnog života,” kazala je Zahida Begić, direktor Centra za ekologiju i kulturu Kakanj.

Prema riječima Zahide Begić, čija je kuća smještena nepunih 50 metara od tvornice, najvidljivija poboljšanja su u smanjenju prašine. “Znamo da se dugoročni rezultati ne postižu preko noći, i da neke promjene nisu vidljive na prvi pogled. ISO 14001 je osiguranje lokalnom stanovništvu da će Tvornica cementa Kakanj voditi više brige o svojim najbližim susjedima,” zaključila je Begić.

A ovo je tek početak. “Certifikacija nije kraj, nego početna tačka. U tom smislu mi se nadamo boljim rezultatima, stalnom razvoju u budućnosti, što je i naš konačni cilj, a u isto vrijeme i filozofija ISO standarda,” istakao je Almir Bajtarević, Menadžer za kvalitet.

Savjetovanje o betonu Uspješan rad konferencije “Dani betona 2005” u organizaciji Tvornice cementa Kakanj i TBG BH

Promocija betona je jedna od glavnih aktivnosti Tvornice cementa Kakanj i njene kćerke kompanije TBG BH u 2005. godini. S obzirom da u Bosni i Hercegovini ne postoji asocijacija proizvođača betona, Tvornica cementa Kakanj je ove godine poduzela pionirski korak organizacije radne konferencije o betonu i standardima proizvodnje betona. Ovo je prvi put da se u Bosni i Hercegovini organizuje događaj te vrste, i nadamo se da će postati tradicionalno okupljanje stručnjaka u proizvodnji betona i njegovih sastojaka. Manifestacija “Dani betona 2005” odvijala se dva dana, 10. i 11. februara 2005. u kongresnoj dvorani hotela “Holiday Inn” u Sarajevu.

“Izlagači na konferenciji dolaze iz cijelog regiona, uključujući i stručnjake HeidelbergCementa iz Poljske i Mađaraskе,” istakao je Branimir Muidža, Country Manager HeidelbergCementa za Bosnu i Hercegovinu. “Teme izlaganja su raznovrsne, a između ostalog uključuju i prezentacije o izgradnji betonskih saobraćajnica, evropskim normama za proizvodnju cementa



i betona, hemijskim dodacima za beton, kontrolu kvaliteta, te mnoge druge interesatne teme,” dodao je Muidža.

Prvi dan manifestacije, 10. februara u 19:00 sati, otvorena je izložba fotografija pod nazivom “Impresivna zdanja”. Zbirka fotografija

je djelo Veronike Šandove, koja je dugogodišnji fotograf regionalnog ureda HeidelbergCementa za Centralnu Evropu - Istok. Veronika Šandová je talentirani fotograf čiji rad je objavljen u mnogobrojnim publikacijama i bio predstavljen na nekoliko samostalnih izložbi



u Heidelbergu (Njemačka), Brnu (Republika Češka) i Beremendu (Mađarska).

Drugi dan, 11. februara, održana je radna konferencija kojom je predsjedavao dr. Ahmet Imamović sa Građevinskog instituta Tuzla. Značaj konferencije svojim prisustvom uveličali su predstavnici mnogobrojnih građevinskih kompanija iz Bosne i Hercegovine, kao i susjednih zemalja.

Na pres konferenciji održanoj 11. februara, prije samog osvrta na manifestaciju "Dani betona 2005", Hilmo Bjelopoljak, direktor Tvornice cementa Kakanj je istakao rekordne rezultate postignute u 2004. godini, uključujući i rekord u proizvodnji klinkera, cementa i prodaji cementa. "Rezultati u 2004. godini su historijski. Oborili smo sve rekorde od postanka cementare. Ovi rezultati dokazuju da je rad Tvornice cementa Kakanj efikasan, da su naša postrojenja u izvrsnom stanju,

i da su naši zaposleni sposobni da pruže vrhunsku uslugu našim kupcima," istakao je Bjelopoljak.

Sa željom da doprinese integraciji Bosne i Hercegovine u svjetske tokove, Tvornica cementa Kakanj je organizovala prvu radnu konferenciju o proizvodnim procesima i standardima u proizvodnji betona, pod nazivom "Dani betona

2005". "Motiv Tvornice cementa Kakanj je bio taj da ljude koji upotrebljavaju cement u svom radu okupi na jednom mjestu i da razmjenom iskustava doprinesemo efikasnoj i inovativnoj primjeni proizvoda," rekao je Bjelopoljak.

Predsjedavajući radnog predsjedništva konferencije, dr. Ahmet Imamović sa Građevinskog instituta Tuzla istakao je značaj ovog događaja za kompletnu građevinsku industriju u Bosni i Hercegovini, uz nadu da će u budućnosti biti više ovakvih skupova. "Sve teme današnje konferencije odnose se na evropske norme u industriji građevinski materijala, i nadam se da će današnja konferencija otvoriti vrata uvođenju ovih standarda u našoj državi," rekao je dr. Imamović. Također je istakao da je zbornik radova današnje konferencije vrijedno štivo koje studentima iz branše može poslužiti u njihovom dodatnom usavršavanju.



Rekultivacija kamenoloma Greben

Prvo urađena ogledna parcela na površini od 22.000 m². Trenutno se provodi prošireni projekat na površini od 11,5 hektara. Jedinstven primjer u Bosni i Hercegovini



Stara indijanska poslovice kaže: "Zemlju ne nasljeđujemo od predaka nego je posuđujemo od naše djece." Prije nekih 27 godina zemlja za kamenolom Greben posuđena je od kakanjskih građana i došlo je vrijeme da se ona vrati njihovoj djeci i prirodi.

Kamenolom Greben kao i Tvornica cementa Kakanj u prošlosti su bili sastavni dio kompanije Hidrogradnja. Dok se cementara odvojila od Hidrogradnje u 1991. godini, Hidrogradnja je zadržala kamenolom Greben i nastavila da dostavlja sirovinu Tvornici cementa Kakanj.

Međutim, izuzimanje materijala sa Grebena bliži se kraju. "Greiben nas je dobro služio, ali već narednih godina mi počinjemo koristiti materijal iz svog kamenoloma Rib-

nica," kaže Hilmo Bjelopoljak, direktor Tvornice cementa Kakanj.

Završetak eksploatacije ne podrazumijeva završetak aktivnosti na ovom kamenolomu. Održiva eksploatacija, dugoročna strategija HeidelbergCement grupacije, ključni je element u pristupu Tvornice cementa Kakanj zaštiti okoline. Osim toga, prema važećim zakonima, Tvornica cementa Kakanj je obavezna izdvajati finansijska sredstva za svaki kubni metar iskopanog materijala. "Hidrogradnja i Tvornica cementa Kakanj su zajedno pristupile rekultivaciji," kazao je Branimir Muidža, Country Manager HeidelbergCementa za Bosnu i Hercegovinu, te je dodao da će Tvornica cementa Kakanj pokriti 20 odsto ukupnih troškova rekultivacije. Rekultivacija je već počela, mnogo prije nego što će se kamenolom zatvoriti. Prva eksperimentalna parcela urađena je 2002. godine. "Radi se o cen-

tralnom dijelu kamenoloma, a ogledna parcela pokriva površinu od 22,000 m²," kazala je Jasmina Hadžić, geolog Tvornice cementa Kakanj. Glavni cilj ogledne parcele bio je da se riješi problem odvoda površinskih voda, što je podrazumijevalo konstrukciju otvorenih kanala i instaliranje odvodnih kolektora i cijevi. "Sva površinska voda slijevat će se do jedne filter brane koja dalje vodi do lokalnog potoka," objašnjava Hadžić. "Na ovaj način smo područje napravili stabilnim i zaštićenim od poplava."

Nakon uspješno provedene prve faze, projekat je proširen tako da



pokriva sve ostale elemente tehničke i biloške rekultivacije, uključujući leveliranje područja, za što će se koristiti jalovina nakupljena tokom višegodišnje eksploatacije. Prošireni projekat uključuje područje od 11,5 hektara na kojem je eksploatacija završena. "Značajan dio projekta je već završen," objašnjava Harun Čatović, upravnik kamenoloma. "Trenutno smo u procesu leveliranja područja. Plan predviđa da će do proljeća 2005. godine sloj humusa biti spreman za bilošku rekultivaciju koja uključuje svu vegetaciju koja je prirodna za ovo područje."

Ovo je jedinstven primjer u Bosni i Hercegovini da se sa rekultivacijom kamenoloma počinje i prije nego što je završena eksploatacija. Još jednom Tvornica cementa Kakanj pokazuje da se ne boji napraviti pionirske korake u ovoj zemlji. "Rekultivacija je investicija u budućnost, i sigurni smo da će ovo poslati pozitivnu poruku stanovnicima koji žive u području Ribnice, odakle ćemo dobiti prve tone sirovine u 2005. godini," kazao je Bjelopoljak.



Proslava 26.-og rođendana Dan Tvornice obilježen tradicionalno uz podjelu novčanih nagrada, jubilarnih i novogodišnjih poklona.



Tvornica cementa Kakanj je 15. decembra 2004. godine proslavila 26 godina postojanja. Tom prilikom organizovana je tradicionalna prigodna svečanost za radnike, penzionere i porodice preminulih radnika.

Svečanost je počela u 09:00 sati u prostorijama Tvornice cementa Kakanj gdje su se okupili penzioneri i porodice umrlih i preminulih radnika. Svečanost je otvorio direktor tvornice, Hilmo Bjelopoljak, osvrćući se kratko na historijat tvornice, njene početke i današnje uspjehe. Bjelopoljak se zahvalio svima koji su u proteklim godinama dali svoj doprinos ovom kolektivu i time doprinijeli da Tvornica cementa Kakanj izraste u vodeću kompaniju na ovim prostorima.

Svim penzionerima i porodicama preminulih radnika ovom prilikom dodijeljene su novčane nagrade u iznosu od 300 KM, kao i prigodni novogodišnji pokloni. Druženje je nastavljeno uz svečanu zakusku.

Ove godine su svi zaposleni u Tvornici cementa Kakanj dobili novogodišnje poklone, a s obzirom da je 2004. godina bila veoma uspješna godina, svi su dobili i novčane nagrade u iznosu od 300 KM. Posebno su nagrađeni radnici koji su napunili 25 godina rada, a kojih je ove godine bilo 27. Njima su uručene posebne zahvalnice i jubilarni pokloni, a svečanost dodjele poklona odvijala se uz prigodan ručak organizovan u hotelskom restoranu u Kakanju.



Godina ovjenčana rekordima

Rekordni rezultati u svim sferama proizvodnje i prodaje.
Planovi za 2005. ambiciozni.

Info Silos:

Poslovna 2004. godina je zaključena. Navikli smo da Tvornica cementa Kakanj posluje sa veoma dobrim rezultatima. Kakva je ova godina bila za TCK?

Hilmo Bjelopoljak:

Poslovni rezultati u 2004. godini su historijski, kako po proizvodnji klinkera tako i po proizvodnji i prodaji cementa. Plan proizvodnje klinkera od 441.000 tona je ispunjen, čime smo oborili rekord proizvodnje klinkera iz 2003. u iznosu od 422.000 tona.

Proizvodnja i prodaja cementa je također rekordna ove godine. Prebačena je «magična» brojka od 600.000 tona prodatog cementa. Dosadašnji rekord je bio 586.000 tona iz 2002. godine. Ovdje treba napomenuti da je projektni kapacitet Tvornice cementa Kakanj 500.000 tona.

Posebno bih istakao da smo ove godine prodali i 46.000 tona klinkera. Fabrici cementa Lukavac što se posebno cijenu u cementnoj industriji.

Kada govorimo o finansijskim rezultatima, s obzirom na rekordne rezultate u proizvodnji i prodaji



očekujemo i adekvatne finansijske rezultate.

IS:

Prema posljednjim podacima upoznati smo da investicije u TCK od ulaska strateškog partnera HeidelbergCementa do danas iznose preko 55 miliona KM. Prethodnih godina se mnogo govorilo i pisalo o novom sistemu otprašivanja, poboljšanju kapaciteta, automatizaciji. Koje su to ključne investicije

provedene 2004. godine?

Hilmo Bjelopoljak:

Prije svega zaključen je projekat uvođenja uglja kao tehnološkog goriva. Zatim, započeta je trenutno najveća investicija, a to je otvaranje novog kamenoloma. Ova investicija je raspoređena na nekoliko godina i njena vrijednost je oko 20 miliona KM. Kada govorimo o ovom projektu, moram istaći da smo postigli obostrano koristan dogovor sa Rudnikom mrkog uglja Kakanj u vezi zajedničkog nastupa u regionu rijeke Ribnice i izgradnje svih budućih hidrotehničkih objekata, čime će se riješiti svi problemi u odvijanju privrednog poslovanja, kao i rada i života u mjesnim zajednicama u okruženju.

IS:

Nakon svih rekorda oborenih ove godine, šta TCK planira za sljedeću 2005. godinu?

Hilmo Bjelopoljak:

Planovi su veći, pa je tako planirana proizvodnja klinkera 455.000 tona, a cementa 630.000 tona. Također planiramo prodati i desetak hiljada tona klinkera. Što se tiče investiranja u narednoj godini nastavićemo sa ulaganjima u realizaciju projekta novog kamenoloma,

te u 2005. godini očekujemo prve tone sirovine sa lokaliteta Ribnice.

Planovi također uključuju i investiranje u izgradnju novog silosa klinkera kapaciteta 60.000 tona. Ova investicija je vrijedna oko 6 miliona KM. Realizacijom ove investicije klinker se više ne bi odlagao na vanjskoj deponiji čime bi se eliminisao posljednji izvor prašine. Tu je i dosta manjih projekata kao što je automatizacija određenih postrojenja.

IS:

I ove godine je obilježen Dan tvornice 15. decembar. Da li se i po čemu razlikuje od prethodnih godina?

Hilmo Bjelopljak:

Dan tvornice je obilježen dostojno kao i svake prethodne godine, u skladu sa prilikama i rezultatima. Svim zaposlenicima, penzionerima i porodicama poginulih i preminulih radnika podijeljene su novčane nagrade, organizovan svečani ručak, podijeljeni prigodni pokloni. Pored toga ove godine 27 radnika slavilo je 25 godina rada, te su im uručene zahvalnice i tradicionalni poklon sat.

IS:

Kako cementara učestvuje u projektima općine i lokalnih zajednica?

Hilmo Bjelopljak:

Cementara je i ove kao i prethodnih godina adekvatno učestvovala u realizaciji svih infrastrukturnih projekata u općini Kakanj. Cementara svake godine odgovara na sve najveće potrebe lokalnih zajednica, pa je i 2004. godine dodijelila novčanu pomoć većini mjesnih zajednica u okruženju. Istu

takvu podršku pružili smo i mnogim udruženjima građana sa područja općine Kakanj.

I u 2004. godini nastavljeno je sa sponzorisanjem sporta i kulture. I dalje smo jedini sponzori odbojkaškog kluba Kakanj i fudbalskog kluba Mladost, ali također učestvujemo i u finansiranju drugih sportskih aktivnosti i klubova.

IS:

Rezerve sirovine na kame-nolomu Greben se smanjuju. Kakav je plan rekultivacije i ko će sprovesti rekultivaciju?

Hilmo Bjelopljak:

Ovom prilikom bih napomenuo da smo bili inicijator izrade glavnog projekta za rekultivaciju Grebena, što je jedinstven primjer da je takav jedan projekat urađen za kamenolom koji je još u funkciji. Projekat zajednički financiraju Hidrogradnja i TCK iz sredstava koja TCK izdvaja za rekultivaciju, što je 0,20 KM po toni iskopane sirovine. Projekat je već započet na dijelovima kamenoloma koji se neće više koristiti. Ono što je također već urađeno je tzv. ogleдна parcela, a urađen je temeljni dio projekta regulacija podzemnih i površinskih voda.

IS:

U prošlosti je bilo dosta pritužbi na rad cementare. Kako je to danas?

Hilmo Bjelopljak:

Evo navršava se godina dana od kada smo vlasnici dva veoma bitna međunarodna sertifikata. To su ISO 9001 za upravljanje kvalitetom i ISO 14001 za upravljanje zaštiom okoliša.

Mislim da je ovaj drugi posebno bitan za sve naše komšije. To znači da zadovoljavamo međunarodne standarde zaštite okoliša. Međutim, mi i dalje nastavljamo sa ulaganjima i izgradnjom oba sistema. Reloizacijom projekta izgradnje novog silosa klinkera i projekta smanjenja buke u pogonima nadamo se da ćemo u cijelosti eliminirati uzroke zbog kojih imamo reakcije građana u bližem okruženju.

IS:

Prema ugovoru potpisanom sa Agencijom za privatizaciju HeidelbergCement je dužan ispunjavati određene obaveze. Da li se te obaveze redovno i planski ispunjavaju?

Hilmo Bjelopljak:

U skladu sa Ugovorom između Agencije za privatizaciju i većinskog vlasnika, HeidelbergCement redovno podnosi godišnje detaljne izvještaje o realizaciji preuzetih obaveza. Značajno je istaći da su svi izvještaji do sada prihvaćeni od Agencije bez ikakvih zamjerki što znači da su sve investicijske obaveze do sada ispunjene, a to uključuje i socijalni paket za sve zaposlene u TCK i kćerkama kompanijama. U posljednjem periodu aktuelno je dalje podmlađivanje stručnog kadra. U prethodne četiri godine primljeno je mislim 35 mladih visokostručnih ljudi, što je izuzetno važno za sadašnji i budući rad cementare. Također ističem da su za sve radnike obezbjeđeni adekvatni kursevi usavršavanja engleskog jezika, rada na računarima,

kao i stručne obuke.

IS:

Posljednje pitanje. Početkom ove godine bilo je dosta govora o izdvajanju dva odjeljenja zajedno sa zaposlenima. Radi se o ambulanti i restoranu. Šta je urađeno po tom pitanju?

Hilmo Bjelopoljak:

Prije svega bih napomenuo da opstanak ova dva odjela nije upitan jer su prijeko potrebni Tvornici cementa Kakanj. Sve novonastale promjene se rade kako bi se Tvornica cementa Kakanj uklopila u principe organizovanja i poslovanja HeidelbergCement grupacije. Kada govorimo o odjeljenju DIS-a, mogu da kažem da je održan sastanak predstavnika sindikata i Vijeća zaposlenika sa Upravom i predsjednikom Nadzornog odbora, gđinom Miklosem Oberritterom, i na tom sastanku određene su dalje smjernice koje podrazumijevaju pronalaženje najbolje opcije za zaposlene i TCK, a sve to kroz dalja pojašnjenja i razgovore.

Kada je upitanju ambulanta, sve je urađeno kako bi se ispoštovala zakonska regulativa, a odvajanje ambulante i njeno pripajanje Domu zdravlja Kakanj bila je jedina zakonska opcija. Iako je ambulanta od 15. marta ove godine u sastavu JU Dom zdravlja Kakanj, usluge za naše zaposlene su ostale na istom nivou. Ja bih ovom prilikom zahvalio osoblju ambulante na njihovom razumijevanju i veoma pozitivnom prihvatanju novonastale situacije.

Fotokataliza uzrokuje aplikacijski bum

Pod uticajem dnevnog svjetla organske molekule se razdvajaju na karbon dioksid i vodu uz pomoć katalizatora, kao što je titanijum dioksid, kao što je u slučaju procesa sagorijevanja. Stoga ovdje govorimo o hladnom sagorijevanju. Katalizator je supstanca koja inicira ili ubrzava hemijske reakcije. Ne konzumira se prilikom same reakcije.

1972. godine, japanski naučnici Akira Fujishima i Ken'ichi Honda primijetili su da je titanijum dioksid razgradio vodu u prisustvu UV radijacije. Od tada, pametni naučnici koriste fotokatalistički efekt za različite primjene kao što je pročišćavanje otpadne vode, čišćenje pločica i stakla. Postoje također i pokrovi za puteve koji uništavaju smog, tepisi i zavjese koji pročišćavaju zrak, otirači za kućne ljubimce koji uništavaju neprijatne mirise, i papir koji ubija polutante.

Samo-čisteći materijali su posebno popularni na Dalekom istoku, posebno u sanitarnoj industriji. Jedna četvrtina svih novih toaletnih školjki prodatih na Tajvanu premazano je sa samo-čistećim slojem titanijum dioksida.

Izvor: the Group magazin, 4/December 2004, tekst napisao: Wolfram Maier, prevod: Emina Dedić

maxit airfresh uništava polutante i loše mirise

Intelligentni malter

Zaposleni maxit Grupe napravili su malter sa izuzetnim osobinama. Uz pomoć svjetlosti, maxit airfresh razgrađuje organske molekule na karbon dioksid i vodu, čime se poboljšava kvalitet zraka u zatvorenom prostoru. Interes za ovaj proizvod je ogroman.

Dolaze loša vremena za industriju deterdženta i čišćenja tekstila. Istraživači sa Hong Kong univerziteta su nedavno prezentirali prvu košulju koja se sama čisti. U čemu je trik? Oprali su košulju u otopini titanijum dioksida koji se zadržava u vlaknima pamuka i bukvalno razgrađuje dosadnu prljavštinu i ružne mirise u zraku. Naučnici su koristili specijalni nanokristalinski oblik titanijum dioksida sa fotokatalizatorskim osobinama. "U principu, sve to radi kao automobilski katalizator; samo treba malo svjetla," objašnjava Wolfram Maier, podpredsjednik kompanije R&D wall and ceiling maxit Grupacije.

Sa svojim međunarodnim timom – Michael Holzer, Jadwiga Palicka, Jan Lind, Andreas Roemer, Philippe Coquard, Sukru Denizci i Thomas Hoer – Maier je uspio također upotrijebiti ovaj fotokatalizatorski efekt za građevinske materijale. Maxit airfrech je rezultat njihovih dvogodišnjih istraživanja.

TiOCEM projektom, koji je

prošle godine osvojio drugu nagradu na Natječaju HeidelbergCementa za tehničke inovacije, istražene su mogućnosti korištenja ovog efekta u građevinskim materijalima baziranim na cementu. Ovaj projekt trenutno se provodi pod pokroviteljstvom HTC-a (Gerd Bolte i Wolfgang Dienemann), uz učešće kompanija CEM-BENE i Cementa. Cilj je razviti nove fotokatalizatorske proizvode za vanjsku upotrebu.

Razaranje polutanata u roku od par sati

maxit airfresh je malter baziran na gipsu koji brzo i kompletno uklanja polutante i neprijatne mirise, kao što su duvanski mirisi. Ovo je prvi na svijetu mineralni malter za upotrebu u zatvorenim prostorima koji pročišćava zrak. Prilikom unštavanja polutanata sâm maxit airfresh se ne razgrađuje. Ključna supstanca, titanijum dioksid, je apsolutno netoksičan, i također se koristi kao bijeli pigment u losionima za sunčanje i kozmetici. Zadivljujuće je kako brzo i temeljito radi ova supstanca. U roku od par sati, razdvaja hemikalije kao što su formaldehid, acetaldehid i butanol na karbon dioksid i vodu, kaže Maier. Mjerali smo povećanje koncentracije karbon dioksida i time eksplicitno dokazali fotokatalizatorsku konverziju." Efektivnost razgradnje zavisi od količine svjetlosti. Više svjetla ubrzava raspadanje.

Loš kvalitet zraka u zatvorenom prostoru

U maju ove godine maxit airfresh je predstavljen javnosti na "Asbau und Fassade" građevinskom sajmu u Friedrichshafenu, Njemačka. "In-



teres na građevinskom sajmu i u razgovoru sa kupcima bio je ogroman," kaže Maier. "Mnogi kupci su nam rekli da maxit airfresh značajno poboljšava kvalitet zraka." Maier također predviđa upotrebu ovog proizvoda u kuhinjama, hotelskim sobama, konferencijskim salama, restoranima, i svim prostorijama u kojima se puši. Mjerenja su pokazala da je zrak u zatvorenom prostoru obično mnogo više zagađen od zraka vani, posebno u kancelarijama. Simptomi alergije, kao što su suzne oči, kihanje i glavobolje, uzrokovane lošim održavanjem zra-

ka i/ili nedostatkom ventilacije, su u porastu. Doktori to nazivaju sindromom bolesne zgrade. "Pošto danas ljudi provode oko 80 posto svog vremena u zatvorenom prostoru maxit airfresh je idealan proizvod," kaže Maier.

Maxit airfresh je dostupan kao dekorativni malter u različitim granulacijama i strukturama. Za sada se prodaje samo u Njemačkoj, a prodaja po Evropi planirana je u bliskoj budućnosti.

Izvor: the Group magazin, 4/December 2004, tekst napisao: Wolfgang Maier, prevod: Emina Dedić

Povećanje izdvajanja za topli obrok

Na svojoj sjednici održanoj 30. marta 2005. godine Uprava Tvornice cementa Kakanj donijela odluku da se dnevno izdvajanje za topli obrok poveća sa dosadašnjih 6,00 na 7,00 KM. Odluka stupa na snagu 1. aprila 2005. godine.





Impresum

Info silos - interno galsilo Tvornice cementa Kakanj
Broj: 6 i 7/2005

Izdavač
Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Selima ef. Merdanovića 146
72240 Kakanj
Tel: 032 557 500
Fax: 032 557 600

Za izdavača:
Hilmo Bjelopoljak, direktor
email: hilmo.bjelopoljak@heidelbergcement.com

Redakcija:
Emina Dedić
Kordinator za komunikacije
email: emina.dedic@heidelbergcement.com
Branimir Muidža
email: branimir.muidza@heidelbergcement.com

DTP i štampa:
Studio flaš d.o.o. Zenica
Foto: Tvornica cementa Kakanj d.d. Kakanj
Broj strana
16
Tiraž
600 primjeraka